

ΑΠΟ ΤΗ ΝΟΝΑ ΜΟΛΕΣΚΗ

«Δεν πληρώνω! Δεν πληρώνω!»

Του Ντάριο Φο από το Τουρκοκυπριακό Δημοτικό Θέατρο
Μετάφραση: Fusun Demirel. Σκηνοθεσία: Yasar Ersoy. Παιζουν: Klymet Karabiber, Osman Alkas, Ozkur Oktay, Baris Refikoglu, Hakan Elmasoglu, Riza Sen, Hakan Turkel, Cem Aykut.

ΦΥΣΙΚΑ και νιώθω παράξε-
να γράφοντας αυτό το ση-
μείωμα. Φυσικά και είναι και-
νούριο και αχώνευτο για
όλους μας το να ενταχτεί
στο πολιτιστικό μας οικοσύστημα μια
παράσταση «απ' εκεί», μια παράσταση
του Τουρκοκυπριακού Δημοτικού Θε-
άτρου Λευκωσίας. Δηλαδή, για να εί-
μαστε ειλικρινείς, δεν εντάχτηκε ακό-
μα, μάλλον μας επισκέφτηκε και φι-
λοξενήθηκε από το Σατιρικό, όπως κά-
ποτε πριν δεκαέξι ολόκληρα χρόνια μια
άλλη παραγωγή του ίδιου Θεάτρου, η
«Ειρήνη» του Αριστοφάνη, με τον ίδιο
σκηνοθέτη και τον ίδιο πρωταγωνιστή.
Μόνο που τότε η πράξη, και αυτών που
ήρθαν και αυτών που τους φιλοξένη-
σαν, είχε τολημρό πολιτικό χαρακτή-
ρα, είχε επίμονα αισιόδοξη χροιά, δη-
λώνε στάση και επιλογή. Τώρα σ' αυ-
τές τις μέρες του ψυχολογικού σοκ και
της συναισθηματικής σύγχυσης, η ανα-
παραγωγή των λέξεων και των συναι-
σθημάτων που κυρίευαν την αίθουσα
του Σατιρικού πριν από δεκαέξι χρόνια
θα ήταν τεχνητή και παρατραβηγμένη.
Όχι επειδή δεν εννοούμε πια τα επα-
ναπροσεγγιστικά μας, αλλά επειδή
το να μιλάς για το μακρινό μέλλον εί-
ναι τελικά πολύ πιο εύκολο παρά για
το πολύπλοκο παρόν που σε ξαφνιά-
ζει, προκαλεί, ενοχλεί, συγκινεί ταυ-
τόχρονα. Ψάχνοντας μέσα μου, ένα
πράγμα νιώθω ξεκάθαρα, ότι θέλω να
βλέπω την παράσταση του τουρκοκυ-
πριακού θιάσου που δίνεται για το ελ-
ληνοκυπριακό κοινό όχι ως πολιτικό
γεγονός, αλλά ως θεατρικό.

Η βραδιά του περασμένου Σαββά-
του δε γλύτωσε από ομιλίες και επι-
σημότητες, ειπώθηκε όμως κάτι ωραίο
και ανθρώπινο -καιρός είναι να σταμα-
τήσουμε να λέμε «καλωσορίσατε» ο
ένας στον άλλο όταν συναντιόμαστε,
ένα απλό «καλησπέρα» αρκεί.

Ντάριο Φο, λοιπόν, και ευτυχώς—ο
Ντάριο Φο, γνωστός και πολυπαιγμέ-
νος στην Κύπρο, ευτυχώς το «Δεν πλη-
ρώνω! Δεν πληρώνω!», το οποίο εί-
δαμε από το Σατιρικό και πιο πρόσφα-
τα και το Σκάλα. Έτσι όχι μόνο γνωρί-
ζαμε το περιεχόμενο σε γενικές γραμ-
μές, αλλά και αναγνωρίζαμε την κάθε
σχεδόν ατάκα μέσα από το εκφραστι-
κότατο και κινησιακά εύγλωττο παίξι-
μο των Τουρκοκύπριων ηθοποιών. Και
πάλι ευτυχώς που ο Ντάριο Φο απαιτεί
τα κοινωνικά μηνύματα των έργων του
να συνδυάζονται με την αισθητική του
πολιτικού πανό και του λαϊκού θεάμα-
τος, απαιτεί παραστάσεις γραμμένες

με χονδρά θεατρικά γράμματα, ευα-
νάγνωστες πειστικές, απαιτεί χρώμα-
τα πλακάτα, απαιτεί σουρεαλιστική
υπερβολή ως φόρμα του κοινωνικού
ρεαλισμού. Τέτοια έργα και τέτοιες πα-
ραστάσεις όπως της του «Lefkosa Belediye
Tiyatrosy» είναι εύκολο να τις παρα-
κολουθεί κάποιος ακόμα και έχοντας
εμπόδιο τη γλώσσα. Η ανεπτυγμένη
σωματική πλαστική, η έντονη μιμητική
του προσώπου, οι υπερβολικές χειρο-
νομίες ίσως να κινδύνευαν να ερμη-
νευθούν από τους Ελληνοκύπριους θε-
ατές ως υποκριτική μανιέρα, ως ασυ-
νήθιστος για μας κώδικας θεατρικής
συμπεριφοράς, όταν όμως θυμίζαμε
στον εαυτό μας πως πρόκειται για το
θέατρο του Ντάριο Φο, για λαϊκή φάρ-
σα που δικαιώνει τις υπερβολές, τους
υπερτονισμούς και τα εξογκώματα, τό-
τε συμφωνούμε με την αισθητική του
σκηνοθέτη Yasar Ersoy και απολαμβά-
ναμε το χιούμορ και την ευρηματικό-
τητά του.

Ο σκηνοθέτης ενέταξε στην πα-
ράσταση στοιχεία κλοουνάδας, τα
οποία ισορρόπησε με την αισθητική
του πολιτικού λαϊκού θεάτρου. Έχω
την αίσθηση ότι ενώ οι δικές μας πα-
ραστάσεις των έργων του Φο φαίνο-
νται πια ετεροχρονισμένες και δυ-
σκολεύονται να διατηρήσουν το νεύ-
ρο και την πειθώ του, η παραγωγή
του τουρκοκυπριακού θιάσου εννοεί
την κάθε λέξη του κειμένου και
πράγματι θέλει να πει στους θεατές
της αυτά που λέει το έργο.

Ακόμα μια εντύπωση από την πα-
ράσταση—το ολοκληρωτικό δόσιμο των
ηθοποιών στην παράσταση, η επαγ-
γελματική ευσυνειδησία και εργατικό-
τητά τους στη σκηνή. Έχοντας μπρο-
στά τους ένα κοινό που δε γελούσε με
τα αστεία του κειμένου και αντιδρού-
σε μόνο στην ας την πούμε πλαστική
κωμικότητα δεν πτοήθηκαν καθόλου
και κράτησαν ψηλή την κωμική θερ-
μοκρασία του έργου. Πιστεύω ότι τη
στιλιστική της σουρεαλιστικής φάρσας
συνέλαβαν ιδιαίτερα η Ozkur Oktay και
ο Hakan Elmasoglu. Ο Osman Alkas ο
πιο ανθρώπινος μέσα στην τρέλα των
καταστάσεων φαίνεται πολύ καλός
ηθοποιός.

Θα ήθελα να δω κάτι εντελώς δια-
φορετικό από το ρεπερτόριό του για
να συμπληρώσω την εικόνα. Είναι ένας
καλός τρόπος να γνωρίσουμε ο ένας
τον άλλο—να βλέπουμε ο ένας το θέ-
ατρο του άλλου.●